

FOTO: JAN BENGTSSON

Raviner och Klyftor

Kännetecken

Områden som tack vare beskuggande skog eller berg har en jämn och hög luftfuktighet. Klyftor har oftast varit orörda, medan raviner kan ha brukats i olika omfattning.

MÅLBILD FÖR GOD HÄNSYN

- Raviner och klyftor lämnas orörda.
- Undvik körning i raviner. Naturvårdande plockhuggning av enstaka grova träd kan göras från brottkanten om det har en begränsad påverkan på beståndsklimatet, som till exempel större raviner.

NATURVÄRDEN (alla måste inte vara uppfyllda)

- Hög och jämn luftfuktighet, stabilt klimat
- Ofta helt eller delvis orörda
- Goda miljöer för mossor, lavar, vedsvampar och kärlväxter
- Källor och källpåverkad mark finns ofta i ravinerna.

Beskrivning

Raviner har oftast uppstått som branta V-formade dalar i isälvsmaterial (sand, mo, mjäla) efter att vattnet skurit sig allt djupare. Med ravin avses försänkningar som är minst 5-10 meter i vertikal riktning. Den övre brottkanten är oftast skarp för att sedan efter en brant lutning nå ner till botten, där en mer eller mindre smalt, ofta fuktigt område finns ofta delat av en bäck. Vegetationen i raviner kan lätt läsas av som en följd av de naturgivna fuktighetsförhållandena. Övre delen kan vara av lavtyp, för att sedan övergå i frisk skogsmark, ofta grandominerad, som i bottenplanet avslutas med fuktig-våt mark med inslag av lövträd, inte sällan gråal.

Ravinerna har ett från omgivningarna avvikande klimat som är fuktigt och stabilt. Vissa raviner har tidigare varit brukade/avverkade då många raviner låg i anslutning till vattendrag där flottning pågick.

FOTO: JAN BENGTSSON

En hög och jämn luftfuktighet skapar ett stabilt och fuktigt klimat.

Ibland nyttjades också ravinerna för bete. Idag undantas ofta ravinerna både av avverkningstekniska och biologiska skäl. Även grundare försänkningar kan ha höga naturvärden eller ingå i t.ex. naturskogsartade biotoper.

Klyftor har uppkommit genom förkastningar eller frostsprängningar i berggrunden. Med klyfta avses försänkningar som är minst 2,5 meter i vertikal riktning. Miljön påminner om ravinerna men kan även ha värden som finns i lodytor eller bergsbranter.

Strutbräken, gullpudra och dvärghäxört är några signalarter som inte sällan hittas. Lavfloran kan vara rik med garnlav, violettgrå tagellav, brunpudrad nållav m.fl. Vid förekomst av död ved hittas vedsvampar som ullticka, gränsticka, rosenticka m.fl. Mossfloran kan vara rik och rar med arter som vedtrappmossa, grön sköldmossa, dunmossa med flera.

FOTO: JAN BENGTSSON

Skrovelaven vill ha hög och jämn luftfuktighet och trivs därför i fuktiga skogar i närheten av vattendrag.

